

**FÖRVALTNINGSRÄTTEN
I STOCKHOLM**

Avdelning 31

DOM

2017-11-14

Meddelad i Stockholm

Mål nr

192-17

KLAGANDE

Sveriges unga muslimer, 802015-7403
Sundbybergsvägen 1C
171 73 Solna

Ombud: Sigrid Alikí Quezada
Odalvägen 3
174 49 Sundbyberg

MOTPART

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor
Box 17801
118 94 Stockholm

ÖVERKLAGAT BESLUT

Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågors beslut 2016-12-16,
bilaga 1

SAKEN

Statsbidrag

FÖRVALTNINGSRÄTTENS AVGÖRANDE

Förvaltningsrätten avslår yrkandet om att avvisa bevisning.

Förvaltningsrätten upphäver det överklagade beslutet och visar målet åter till Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor för fortsatt handläggning och nytt beslut.

Dok.Id 910131

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
115 76 Stockholm	Tegeluddsvägen 1	08-561 680 00	08-561 680 01	måndag–fredag 08:00–16:30
		E-post: forvaltningsrattenistockholm@dom.se www.domstol.se/forvaltningsratt		

YRKANDEN M.M.

Sveriges unga muslimer (SUM) yrkar i första hand att organisationen ska beviljas organisationsbidrag för år 2017. I andra hand yrkar SUM att ärendet återförvisas till Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällsfrågor (MUCF) för förnyad handläggning. SUM yrkar även att studien ”Muslimska Brödraskapet i Sverige” samt de debattartiklar som tillkommit efter beslutet som återopats av MUCF ska avvisas som bevisning. Till stöd för sin talan anför SUM bl.a. följande. MUCF använder ett antal svepande formuleringar som inte preciseras. MUCF:s bedömning av huruvida SUM lever upp till kravet på att respektera demokratins idéer är inte riktig. SUM bjuder in föreläsare som är experter inom områden som är relevanta för förbundets verksamhet. Det är ett orimligt krav att ställa på en ungdomsorganisation att den ska ha kännedom om uttalanden som föreläsarna gjort som i vissa fall ligger flera decennier bakåt i tiden. De artiklar som MUCF hänvisar till är inte nyhetstexter utan opinionstext. Det är åsikter som dessutom framförts av personer som är negativt inställda till SUM. Studien ”Muslimska Brödraskapet i Sverige” innehåller direkta felaktigheter och smutskastning av SUM. Rapporten har mött omfattande kritik för bristande vetenskaplighet och frånvaro av källhänvisningar. MUCF har brustit att i att fullgöra sin kommunikationsskyldighet genom att inte kommunicera de uppgifter myndigheten lagt till grund för beslutet. Denna brist kan dock läkas i och med prövningen hos förvaltningsrätten. Den ifrågavarande skatteskulden reglerades den 6 december 2016.

MUCF anser att överklagandet ska avslås och anför i huvudsak följande. MUCF tillämpar det så kallade demokratikriteriet mer restriktivt nu än tidigare. Det ska vid prövningstillfället stå helt klart att en organisation inte kan ifrågasättas utifrån kraven på demokratisk uppbyggnad och ur demokratisk synpunkt. Att få statsbidrag innebär ingen rättighet. SUM har fått statsbidrag under flera år och är väl förtrogna med myndighetens krav på organi-

sationerna. SUM har i olika sammanhang kritiserats för sina val av föreläsare. Kritiken har bland annat handlat om att föreläsarna som bjudits in har uttryckt sig på ett sådant sätt som inte är förenligt med demokratis idéer. Vissa av föreläsarna har avbokats innan själva evenemanget har genomförts, andra inte. En försvårande omständighet är att SUM inledningsvis bjudit in dessa föreläsare och, när kritik riktats mot arrangemanget, sagt sig inte känna till att de är kontroversiella eller att de gjort kontroversiella uttalanden. SUM har först i samband med kritiken av aktuell föreläsare avbokats densamme. SUM har också vid flera tillfällen kritiserats för att ligga extrema miljöer nära i form av kopplingar till synnerligen konservativa muslimska inriktningar och organisationer. Organisationer som får statligt stöd är skyldiga att ha rutiner för och kunskap om vilka personer det, utifrån demokratiska principer om bland annat allas lika värde, är lämpligt att bjuda in eller med vilka aktörer samverkan sker. Anklagelserna är upprepade och återkommer år efter år. Resultatet av den fördjupade granskningen år 2015 kommunicerades med samtliga. Myndigheten har använt och bedömt uppgifter i offentliga källor som har betydelse för prövningen. På grund av att myndigheten genomförde kontrollen av skatteskulden tidigare har uppgifterna om att SUM reglerat sin skuld inte kommit till myndighetens kännedom. Den avslagsgrunden är därför inte längre relevant.

SKÄLEN FÖR AVGÖRANDET

Frågan om myndighetens beslut är överklagbart

Enligt 33 § förordningen (2011:65) om statsbidrag till barn- och ungdomsorganisationer får myndighetens beslut i ärenden enligt förordningen inte överklagas. Barn- och ungdomsorganisationers rätt till statsbidrag är dock reglerad i förordningen genom fastställda kriterier på ett sådant sätt att MUCF:s beslut måste anses innefatta en prövning av SUM:s civila rättigheter i den mening som avses i art. 6.1 i den europeiska konventionen om

skydd för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande friheterna (Europakonventionen). Överklagandeförbudet kan därmed inte upprätthållas, varför SUM:s överklagande ska prövas i sak.

Frågan om yrkandet om avvisad utredning

SUM har yrkat att förvaltningsrätten ska avvisa viss bevisning som åberopats av MUCF. Enligt 8 § tredje stycket förvaltningsprocesslagen (1971:291) får förvaltningsrätten avvisa överflödigt utredning. Förvaltningsrätten anser dock att den av MUCF åberopade bevisningen i form av en studie och artiklar inte kan anses vara överflödigt i målet på ett sådant sätt att utredningen ska avvisas. Yrkandet om att avvisa bevisning ska därför avslås.

Frågan om rätt till statsbidrag

Av 3 § förordning (2011:65) om statsbidrag till barn- och ungdomsorganisationer framgår att syftet med statsbidraget är att stödja barns och ungdomars självständiga organisering och inflytande i samhället. Enligt 8 § 3 nämnda förordning får statsbidrag endast lämnas till en organisation som i sin verksamhet respekterar demokratins idéer, inklusive jämställdhet och förbud mot diskriminering.

I prop. 2009/10:55 ”En politik för det civila samhället” behandlas bl.a. frågor om olika bidragsformer till organisationer. I propositionen anges bl.a. att villkoret att organisationer i sin verksamhet ska respektera demokratins idéer omfattar samma frågor som villkoret att syftet ska vara förenligt med de värderingar som präglar ett demokratiskt samhälle, bl.a. respekt för de mänskliga rättigheterna, icke-diskriminering, jämställdhet samt att rasism ska motverkas. Principen om förbud mot diskriminering är en för de mänskliga rättigheterna central princip. Det bör vara en självklarhet att denna prin-

cip respekteras i verksamheter som bedrivs med statsbidrag och att detta ska gälla alla diskrimineringsgrunder. (Se prop. 2009/10:55 s. 155 ff.)

MUCF har grundat sitt beslut att avslå SUM:s ansökan om bidrag dels på att SUM har en oreglerad skatteskuld, dels på bedömningen att SUM inte visat att förbundet bedriver en verksamhet som respekterar demokratins idéer.

Det är numera ostridigt att den aktuella skatteskulden reglerats före MUCF:s beslut, varför den avslagsgrunden har fallit. Frågan i målet är därmed om det har visats att SUM i sin verksamhet respekterar demokratins idéer, inklusive jämställdhet och förbud mot diskriminering.

Hur uttrycket "demokratins idéer" ska tolkas är inte helt klart. I ovan nämnda proposition nämns respekten för de mänskliga rättigheterna, icke-diskriminering, jämställdhet samt att rasism ska motverkas.

I SUM:s ingivna stadgar anges bl.a. att förbundet är en ideell och demokratisk organisation som arbetar utifrån en balanserad och tolerant islamisk syn. Förbundet verkar för att främja den muslimska gruppens gemensamma intressen och behov av att bevara sin tro, identitet och kulturella egenart och samtidigt verka för en harmonisk integrering i samhället. Förbundets mål är bl.a. att främja en samexistens som bygger på ömsesidig tolerans och respekt mellan den muslimska gruppen och samhället de lever i, att inom islams ramar främja jämställdhet och jämlikhet mellan olika ungdomsgrupper och att främja demokratisk fostran bland muslimska barn och ungdomar. Av verksamhetsberättelsen för år 2015 framgår bl.a. följande. Förbundet är Sveriges största muslimska ungdomsförbund med 4 000 medlemmar i 22 olika lokalföreningar. Förbundet har under året samarbetat bl.a. med LSU – Sveriges ungdomsorganisationer kring projektet DEMO (Demokrati, engagemang, medmänsklighet och organisering) som bl.a. inneburit deltagande i utbildningsinsatser kring demokrati och mänskliga rättigheter. Förbundet har också samarbetat bl.a. med Sveriges Muslimska råd, Forum For Euro-

pean Muslim Youth and Student Organisations (FEMYSO), Islamic Relief, Ibn Rushd Studieförbund, Forum för lika rättigheter och Diskrimineringsombudsmannen.

Enligt förvaltningsrättens mening finns det inte någonting i det av SUM ingivna materialet som skulle tyda på annat än att SUM i sin verksamhet respekterar demokratis idéer.

MUCF har i sitt beslut anfört att SUM och dess medlemsorganisationer vid olika tillfällen och sammanhang pekats ut som en miljö där det förekommer individer som inte respekterar demokratis idéer. Det har enligt MUCF handlat om individer som uttryckt sig på sätt som inte är förenligt med förordningens syfte, men också om kopplingar till vissa andra organisationer, t.ex. Muslimska brödrskapet.

SUM har ifrågasatt MUCF:s påståenden i denna del och efterfrågat en konkretisering av dessa.

MUCF har i yttrande anfört bl.a. att underlaget för beslutet har utgjorts av öppna källor på Internet, i huvudsak nyhetsartiklar och ledarsidor från t.ex. Svenska Dagbladet, Aftonbladet och Expressen. Även uppgifter från t.ex. Youtube och Facebook har använts. Till stöd för sin bedömning att SUM i sin verksamhet inte respekterar demokratis idéer har MUCF åberopat följande. SUM har år 2010 bjudit in Abdullah Hakim Quick som kritiserats för att ha uttryckt antisemitiska och homofoba åsikter till en ungdomskonferens. SUM har år 2013 bjudit in Yvonne Ridley, som har uttryckt antisemitiska åsikter, till Muslimska familjedagarna som är ett samarrangemang med andra organisationer. Till Muslimska familjedagarna år 2014 bjöd man in Sheik Rateb Al-Nabulsi, som förespråkade dödsstraff för homosexuella och legitimerat självmordsbombare riktade mot judar. SUM har också i samarrangemang med andra organisationer bjudit in dr. Zaghoul El-Naggar som

bl.a. är författare till boken *Konspirationen, Exposé över den judiska och internationella konspirationen mot det palestinska folket*. MUCF har vidare anfört att SUM vid flera tillfällen har kritiserats för att ligga extrema miljöer nära, och att bl.a. kopplingen till Muslimska brödrskapet är problematisk. I denna del åberopas en studie som presenterats på Myndigheten för samhällsskydd och beredskaps hemsida.

SUM har i genmäle anfört bl.a. följande. SUM har i nästan 20 år arrangerat konferenser som samlat tusentals deltagare från hela Norden. Syftet med dessa konferenser är att skapa en plattform för unga muslimer där de kan träffas, utbyta idéer och diskutera viktiga frågor som rör demokrati, feminism och antirasism. Varje år bjuder förbundet in ett trettiotal föreläsare från Sverige och resten av världen. Föreläsarna är erkända teologer, riksdags- och kommunpolitiker och representanter från t.ex. Polisen, Diskrimineringsombudsmannen m.fl. När det gäller de fyra personer som MUCF har nämnt i sitt yttrande har SUM anfört i huvudsak följande. Abdullah Hakim Quick bjöds in till SUM:s konferens *Sikta högt – Framtiden är din för sju år sedan* eftersom han förespråkar samexistens mellan olika grupper och är för mänskliga rättigheter. De uttalanden han gjort om homosexuella och judar är tjugo år gamla och han har tagit tillbaka och bett om ursäkt för dessa. När uttalandena kom till SUM:s kännedom valde förbundet dock att avboka honom även om uttalandena låg långt tillbaka i tiden. Yvonne Ridley är en brittisk författare och journalist som arbetat för flera stora tidningar i Storbritannien och som konverterade till Islam år 2003. Hon bjöds in till Muslimska familjedagarna år 2013 för att tala om hennes väg till islam och hur muslimska tjejer kan få en större roll i det muslimska civilsamhället. Hon kritiserar som journalist ofta den sionistiska väckelserörelsen, vilket inte får blandas samman med antisemitism. Mohammad Rateb Al-Nabulsi bjöds in till Muslimska familjedagarna år 2014. När det kom till förbundets kännedom att han hade fällt både antisemitiska och homofoba uttalanden avbokades han. Dr Zaghoul El-Naggar bjöds in av Islamiska Förbundets distrikt i

Stockholm. SUM var inte medarrangör till evenemanget och hade inget inflytande över den bokningen. När det gäller studien "Muslimska brödraskapet i Sverige" innehåller den direkta felaktigheter och har mött omfattande kritik för bristande vetenskaplighet och frånvaro av källhänvisningar, bland annat av ett tjugotal namnkunniga forskare i religionsvetenskap. Huvudförfattaren har också kritiserats bl.a. för sitt deltagande i konferensen Dangerous Words år 2016 som arrangerades av den högerextrema tidningen Dispatch International.

Det är en given utgångspunkt vid förvaltningsmyndigheters och domstolars prövning att de omständigheter som ligger till grund för ett beslut ska vara konkreta och möjliga att bemöta och verifiera (jfr 1 kap. 9 § regeringsformen). Att en organisation har kritiserats i medier för sin verksamhet kan enligt förvaltningsrättens mening inte i sig ligga till grund för att avslå en ansökan om statsstöd. Om däremot de konkreta omständigheter som kritiken grundar sig på visar att organisationen inte lever upp till de krav som ställs ska ansökan avslås. Förvaltningsrätten ska i detta mål således ta ställning till om de konkreta omständigheter som framkommit medför att SUM inte kan anses leva upp till det krav som ställs i 8 § 3 förordningen om statsbidrag till barn- och ungdomsorganisationer.

Förvaltningsrätten konstaterar att den enda av de föreläsare som MUCF har ifrågasatt som faktiskt har deltagit i ett evenemang som SUM har arrangerat är Yvonne Ridley. Övriga har antingen avbokats eller inte deltagit i ett arrangemang som SUM har ansvarat för. SUM har gjort gällande att uppgiften om Yvonne Ridleys antisemitiska uttalanden är felaktig. MUCF har inte gett något exempel på vilka uttalanden hon skulle ha gjort eller på annat sätt preciserat sin uppgift. Det kan konstateras att det i och för sig har framkommit att de två avbokade föreläsarna har uttryckt sig på ett sätt som kan anses stå i strid med demokratins idéer och att dessa därför inte hade bort bjudas in av SUM. Förvaltningsrätten anser dock att enbart det faktum att de

bjudits in – när de sedan avbokats – inte är tillräckligt för att anse att SUM i sin verksamhet inte respekterar demokratins idéer. Vid denna bedömning beaktas även att de aktuella inbjudningarna ligger relativt långt tillbaka i tiden. Den av MUCF åberopade studien saknar – i de delar som är av intresse i detta mål – källhänvisningar, varför värdet av studien som bevisning får anses högst begränsat.

Förvaltningsrätten anser sammantaget att utredningen i målet inte visar annat än att SUM i sin verksamhet respekterar demokratins idéer, inklusive jämställdhet och förbud mot diskriminering. MUCF har därför inte haft fog för att avslå SUM:s ansökan om statsbidrag på den anförda grunden. Överklagandet ska därför bifallas på så sätt att det överklagade beslutet upphävs och målet visas åter till MUCF för fortsatt handläggning och nytt beslut.

HUR MAN ÖVERKLAGAR

Detta avgörande kan överklagas. Information om hur man överklagar finns i bilaga 2 (DV 3109/1A).

Johan Lundmark
Chefsrådman

Nämndemännen Margita Lindblom, Christina Linderholm och Anders Wallner har också deltagit i avgörandet.

Förvaltningsrättsnotarien Elin Steinholtz har föredragit målet.

HUR MAN ÖVERKLAGAR - PRÖVNINGSTILLSTÅND

Den som vill överklaga förvaltningsrättens beslut ska skriva till Kammarrätten i Stockholm.

Skrivelsen ska dock skickas eller lämnas till förvaltningsrätten.

För att kammarrätten ska kunna ta upp Ert överklagande måste Er skrivelse ha kommit in till förvaltningsrätten **inom tre veckor** från den dag då Ni fick del av domen/beslutet. Om beslutet har meddelats vid en muntlig förhandling, eller det vid en sådan förhandling har angetts när beslutet kommer att meddelas, ska dock överklagandet ha kommit in inom tre veckor från den dag domstolens beslut meddelades. Om sista dagen för överklagande infaller på lördag, söndag eller helgdag, midsommarafton, julafton eller nyårsafton räcker det att besvärshandlingen kommer in nästa vardag.

Om klaganden är en part som företräder det allmänna, ska överklagandet alltid ha kommit in inom tre veckor från den dag beslut meddelades.

För att ett överklagande ska kunna tas upp i kammarrätten fordras att **prövningstillstånd** meddelas. Kammarrätten lämnar prövningstillstånd om

1. det finns anledning att betvivla riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
2. det inte utan att sådant tillstånd meddelas går att bedöma riktigheten av det slut som förvaltningsrätten har kommit till,
3. det är av vikt för ledning av rättstillämpningen att överklagandet prövas av högre rätt, eller
4. det annars finns synnerliga skäl att pröva överklagandet.

Om prövningstillstånd inte meddelas står förvaltningsrättens beslut fast. Det är därför viktigt att det klart och tydligt framgår av överklagandet till kammarrätten varför man anser att prövningstillstånd bör meddelas.

Skrivelsen med överklagande ska innehålla

1. Klagandens person-/organisationsnummer, postadress, e-postadress och telefonnummer till bostaden och mobiltelefon. Adress och telefonnummer till klagandens arbetsplats ska också anges samt eventuell annan adress där klaganden kan nå för delgivning. Om dessa uppgifter har lämnats tidigare i målet – och om de fortfarande är aktuella – behöver de inte uppges igen. Om klaganden anlitar ombud, ska ombudets namn, postadress, e-postadress, telefonnummer till arbetsplatsen och mobiltelefonnummer anges. Om någon person- eller adressuppgift ändras, ska ändringen utan dröjsmål anmälas till kammarrätten.
2. den dom/beslut som överklagas med uppgift om förvaltningsrättens namn, målnummer samt dagen för beslutet,
3. de skäl som klaganden anger till stöd för en begäran om prövningstillstånd,
4. den ändring av förvaltningsrättens dom/beslut som klaganden vill få till stånd,
5. de bevis som klaganden vill åberopa och vad han/hon vill styrka med varje särskilt bevis.

Adressen till förvaltningsrätten framgår av domen/beslutet.